

ESO

2

3 . Activitats de reforç i ampliació

□ ORTOGRAFIA

- 1 Omple els buits dels enunciats següents amb la lletra **a** o la **e**, tenint en compte el gènere i la terminació dels mots:

Per exemple: imatge cèlebre

a) artist__ rondinair__	h) mare__ negr__	o) brus__ gris__
b) sant Estev__	i) fav__ tendr__	p) formatg__ agr__
c) angl__ rect__	j) fras__ amabl__	q) registr__ cult__
d) mànig__ ampl__	k) pluig__ àcid__	r) __struç veloç
e) peu esquerr__	l) pig__ enorm__	s) febr__ alt__
f) truj__ grass__	m) xocolat__ calent__	t) tem__ lliur__
g) boletair__ golafr__	n) proposit__ dign__	

- 2 Completa amb **a** o **e** les formes verbals següents:

- a) j__ure: ell j__u, ell j__ia, jo j__uré, ells j__gueren, jo j__gués
- b) tr__ure: ell tr__u, ell tr__ia, jo tr__uré, ells tr__gueren, jo tr__gués
- c) n__ixer: ell n__ix, ell n__ixia, jo n__ixeré, ells n__squeren, jo n__squés
- d) s__ure: ell s__u, ell s__ia, jo s__uré, ells s__gueren, jo s__gués
- e) r__bre: ell r__p, ell r__bia, jo r__bré, ells r__beren, jo r__bés

- 3 Omple els buits dels mots següents amb la **o** o la **u** que hi manca:

at__rdir	emb__tit	s__bornar	brúix__la
pènd__l	s__frir	av__rrir-se	b__fetada
escrúp__l	pl__ma	s__focar	s__rgir
b__tletí	b__tifarra	s__pèrbia	p__lir
capít__l	H__ngria	b__txaca	s__portar
rit__	esc__llera	cart__lina	j__glar
esdrúix__l	tram__ntana	foc__s	r__bí
t__nyina	r__ssinyol	j__ventut	tri__mf

4 Omple els buits amb una o o una u i escriu, al costat, la tercera persona del present d'indicatiu.

Per exemple: beurem: ell beu

- a) b__llírem: ell _____
- b) c__brís: ell _____
- c) c__llirem: ell _____
- d) c__reran: ell _____
- e) c__sissis: ell _____
- f) c__uran: ell _____

5 Separa correctament les paraules següents com si s'haguessin d'escriure a final de ratlla. N'hi ha algunes que, a causa de les normes, no es podran separar:

Per exemple: ullada __ ulla-da

- carronya _____ piques _____ oli _____
- massissa _____ equip _____ febre _____
- ferro _____ moixa _____ inútil _____
- inusual _____ mossec _____ anyell _____
- sarró _____ masmorra _____ arracada _____
- assemblar _____ ratxa _____ pescar _____

6 Separa les síl·labes de les paraules següents i escriu-les després a la taula segons que tinguin diftong creixent, diftong decreixent o hiat:

- a) coure   e) aquós   i) nació   m) sou
- b) partició   f) aigüera   j) teatre   n) raó
- c) boirós   g) iodat   k) missió   o) jueu
- d) ambigües   h) pouar   l) melangiós   p) acció

DIFTONG CREIXENT	DIFTONG DECREIXENT	HIAT

□ GRAMÀTICA

7 Digueu quines d'aquestes oracions són impersonals i quines tenen subjecte el·líptic:

- a) Encara hi ha botifarra amb mongetes?
- b) Fa un fred que pela!
- c) Escriu cartes des de l'Àfrica.
- d) Parlen llengües diferents.
- e) Plou i fa sol!
- f) Recolliu les deixalles i llenceu-les al contenidor!
- g) Traieu el gos a passejar!
- h) Gelarà aquesta nit?
- i) Hi ha tres pomes a la pomera.
- j) Subratlleu els enunciats!

8 Digueu quins dels grups de mots següents són oracions i quins no:

- a) Salsa al rocafort.
- b) Les mil i una nits.
- c) Obrí la porta i trencà el silenci.
- d) Sumeu dos més dos!
- e) El cant dels ocells.
- f) La millor oferta de la vostra vida!
- g) Cantes o reses?
- h) Belleza i hidratació en un sol producte!
- i) Deixi refredar les postres a la nevera!
- j) Unes vacances de somni!

9 Escriu amb lletres els determinants numerals següents:

- a) 132 persones _____
- b) 1 000 000 d'il·lusions _____
- c) 74 987 monedes d'or _____
- d) 354 872 formigues _____
- e) 1 769 490 possibilitats _____

10 Subratlla els determinants dels sintagmes nominals següents i indica de quin tipus són:

Per exemple: aquesta tempesta: demostratiu

- a) certes intencions: _____
- b) poca gana: _____
- c) quina por!: _____
- d) la indiferència: _____
- e) tota la família: _____
- f) mitja taronja: _____
- g) sisè classificat: _____
- h) dues dotzenes d'ous: _____

11 Encercla l'opció correcta:

- a) Visc a les / als afores de Vic.
- b) Té el / la costum de menjar amb la boca oberta.
- c) Els cigrons són les / els llegums que més m'agraden.
- d) La carta de les / els postres és força variada.
- e) Si no respecta el / la senyal tindrà més d'un accident.

12 Omple els buits amb la forma adequada:

MASCULÍ	FEMENÍ
home	
gendre	
	tia
	cabra

MASCULÍ	FEMENÍ
	vaca
cavall	
porc	
amo	

□ LÈXIC

13 Agrupa els noms següents segons els dos camps semàntics a què pertanyin i etiqueta'ls amb el nom del camp semàntic corresponent:

plorar, dormir, encendre, escriptor, ballar, plor, ball, llegir, guanyador, escriure, llançar, llibre, caminar, salt, saltar, llança, dormilega, caminador, guanyar, encenedor

VERBS	_____
plorar	escriptor

14 Escriu un hiperònim per a cadascuna de les llistes de mots següents:

a) xató, escudella, calçots, cargols, panellets _____

b) la menta, la camamilla, el romaní, la sàlvia, el safrà _____

c) la caravana, la tenda, la motxilla, el fogó, el sac _____

d) el tamborí, el flabiol, la tenora, la trompeta _____

15 Escriu la paraula adequada davant de cada definició:

a) _____: 1. Substantiu que significa un aflorament d'aigua.
   2. Tercera persona del present d'indicatiu del verb deure.

b) _____: 1. Ardent.
   2. Que té l'aspecte o la consistència de la crema.

c) _____: 1. El qui prenia part en una croada.
   2. Natural de Croàcia.

d) _____: 1. Nom de lletra.
   2. Preposició.

e) _____: 1. Que depèn d'algú o d'alguna cosa.
   2. Persona que presta els seus serveis en una casa de comerç.

16 Omple els buits de les parelles d'oracions amb paraules polisèmiques.

- a) _____: 1. Si _____, sentiràs l'olor.
                                  2. _____ el perill?

- b) _____   1. _____ i li ensenyaré el piset.
                                  2. Aquesta assignatura no m'_____.

- c) _____   1. Va _____ el paquet al client.
                                  2. En assumptes d'amor, sempre s'_____ apassionadament.

- d) _____   1. No m' _____, que tinc pressa.
                                  2. Mentre menja formatge, _____ la gana.

17 Uneix amb fletxes els antònims de les dues columnes:

a) barrejar	1. separar
b) actiu	2. ínfim
c) acostar	3. despietat
d) afinar	4. augmentar
e) compassiu	5. passiu
f) corregir	6. equivocar
g) disminuir	7. ordenar
h) enorme	8. desafinar

18 Localitza dos mots sinònims, un d'antònim i un mot intrús de les sèries següents i classifica'ls a la taula:

a) Habitual: comú, ordinari, original, genial	d) Premi: gratificació, càstig, guardó, gust
b) Joiós: trist, alegre, satisfet, gresca	e) Desgràcia: sinistre, fatalitat, indecent, felicitat
c) Mediocre: excel·lent, extrem, comú, regular	f) Dishonrar: desaparellar, desacreditar, injuriar, ennoblir

SINÒNIMS	ANTÒNIMS	MOTS INTRÚS

EXPRESSIÓ ESCRITA

19 Digues cinc qualitats que creus que havia de tenir un bon cavaller. Posa-les en comú amb dos companys més i, entre tots, seleccioneu les cinc que creieu que són més importants. Contrasteu-les amb les de la resta de la classe.

 EXPRESSIÓ ORAL

20 Escriu un relat en què apareguin els mots següents:

bèstia
alzina

força
torneig

fera
cavaller

llaminer
roja

llança
investida

cavalcar
ferotge

ORTOGRAFIA

1 Classifica els mots següents segons el so de la e i accentua'ls quan calgui:

electric, bateig, dret, etcetera, excrement, febrer, ferestec, femur, fusell, presteç

E OBERTA	E TANCADA

2 Classifica els mots següents segons el so de la o i accentua'ls quan calgui:

astronomic, breto, capgros, lliço, baco, discordia, constitucio, curacio, diftong, dinou

O OBERTA	O TANCADA

3 Escriu amb dièresi els mots que n'hagin de dur:

guant _____	pigues _____	figues _____
aquífer _____	piragues _____	amargues _____
aquàtic _____	màquina _____	consequència _____
finques _____	questió _____	paraigues _____
grogues _____	frequent _____	amigues _____
pinguí _____	quiosc _____	aigüat _____

4 Escriu les formes no personals dels temps verbals següents:

	INFINITIU	GERUNDI	PARTICIPI
condueixen			
païm			
traeixis			
lluïssim			
reduiríem			
obeeix			
esmorteïa			
reclou			
oeixo			

5 Completa els buits dels mots següents amb b o v:

re__entar	can__iar	lla__i
sa__a	ca__all	nú__ol
compro__ar	pa__elló	o__lidar
gra__ar	__ernís	__iga
__oltor	tro__ador	a__ortar
__erruga	__ara	ca__ell
ca__às	__aula	co__la

6 Conjuga l'imperfet d'indicatiu dels verbs següents:

	TROBAR	CAVAR	ARROSSEGAR	VIURE
Jo				
Tu				
Ell				
Nosaltres				
Vosaltres				
Els				

GRAMÀTICA

- 7 En una taula com aquesta, escriu la primera persona del singular del present d'indicatiu dels verbs següents a la columna corresponent:

absorbir, aclarir, acollir, bullir, cobrir, compartir, contenir, conquerir, cosir, cruixir, cruspí, definir

PURS	INCOACTIUS

- 8 Torna a escriure el text següent canviant les formes del perfet perifràstic pel perfet simple:

Va afegir el full als vint-i-un fulls precedents, que eren en una carpeta de tapes blaves. En un altre full va picar el títol del llibre –La cartera– i el lema amb el qual es presentava: Aliquando bonus dormitat Homerus. Va picar aquest mateix lema en un sobre i en un altre full. En aquest altre full, però, va afegir el seu nom, l'adreça i el telèfon, i el va ficar al sobre. Hi va passar la llengua i el va tancar.

Pere CALDERS, «El segrest». A: L'illa de Maians (1985)

9 Escriu el present i l'imperfet de subjuntiu dels verbs venir i tenir.

PRESENT SUBJUNTIU	IMPERFET SUBJUNTIU	PRESENT SUBJUNTIU	IMPERFET SUBJUNTIU
Jo _____	Jo _____	Jo _____	Jo _____
Tu _____	Tu _____	Tu _____	Tu _____
Ell _____	Ell _____	Ell _____	Ell _____
Nos. _____	Nos. _____	Nos. _____	Nos. _____
Vos. _____	Vos. _____	Vos. _____	Vos. _____
Els _____	Els _____	Els _____	Els _____

10 Escriu el participi corresponent a cada forma d'infinitiu:

INFINITIU	PARTICIPI	INFINITIU	PARTICIPI
Viure		Moldre	
Coure		Néixer	
Treure		Créixer	
Veure		Estrènyer	
Vendre		Respondre	

11 Indica si els verbs en negreta són copulatius (C) o predicatius (P):

- a) Aquesta bèstia **està** malalta. ___
- b) Aquesta bèstia **té** una pota trencada. ___
- c) El pastisser **està** feliç i content. ___
- e) **Sembla** trist, oi? ___
- f) **Reparteix** paquets i cartes. ___
- g) **Pujarem** a la muntanya i farem el cim! ___

12 Identifica els verbs pronominals de les oracions següents:

- a) S'ha oblidat de nosaltres? _____
- b) T'avergonyeixes dels teus pecats? _____
- c) Em recordes? _____
- d) Es queixa constantment _____

□ LÈXIC

13 Formeu els gentilicis corresponents als noms següents, i agrupeu els que tinguin el mateix sufix:

a) Eivissa	f) Berga
b) Empordà	g) Barcelona
c) Garraf	h) Andorra
d) Garrotxa	i) Mallorca
e) Girona	j) Menorca

--	--	--	--

14 Forma el superlatiu dels adjectius següents:

a) sant _____	f) curt _____	k) divertit _____
b) calent _____	g) clar _____	l) avorrit _____
c) agut _____	h) just _____	m) cansat _____
d) salat _____	i) sord _____	n) dur _____
e) graciós _____	j) prim _____	o) bo _____

15 Classifica, segons l'estructura que presenten, els compostos següents:

Per exemple: nom + adjectiu = carabrut

clarobscur, vagó llit, eixugamans, ullprendre, migdia, cara-rodó,
escura-xemeneies, pèl-roig, sordmut, cotxe llitera, capgirar, centpeus

- a) verb + substantiu _____
- b) substantiu + adjectiu _____
- c) adjectiu + substantiu _____
- d) adjectiu + adjectiu _____
- e) substantiu + verb _____
- f) substantiu + substantiu _____

16 Combina els mots de la columna A amb els de la columna B i obtindràs 12 noms compostos. N'hi ha 6 que s'escriuen junts i 6 més amb guionet. Reescriu-los a la columna C.

A	B	C
pèl	verd	_____
coll	americà	_____
quatre	sintàctic	_____
poca	visual	_____
morfo	riqueny	_____
abans	d'ahir	_____
hispano	cents	_____
costa	traça	_____
audio	curt	_____

17 Indica si les expressions següents són locucions o frases fetes i subratlla el nucli de les frases fetes:

- a) a tort i a dret _____
- b) faltar un bull _____
- c) treure foc pels queixals _____
- d) mig figa mig raïm _____
- e) aixafar la guitarra _____
- f) ésser bufar i fer ampolles _____

18 Relaciona cada frase feta o locució de la columna de l'esquerra amb un dels enunciats del requadre que tingui el mateix significat.

- a) plegar veles
- b) a la vegada
- c) de vell
- d) en va
- e) nou de trinca
- f) ésser un tros de pa
- g) tornar en si
- h) fer el tastet

ésser molt bo
tot alhora
recobrar els sentits
que ven mercaderies de segona mà
anar-se'n
inútil
tastar
acabat d'estrenar

